

Interes človeka izražati neposredno

Problemska konferenca o vsebini in metodah dela socialistične zveze delovnega ljudstva v občini in krajevni skupnosti, na kateri je uvodno besedo podal Vojko Novak, je opozorila, da mora SZDL svoje delovanje oblikovati tako, da bo resnično prodrl avtentični interes delovnih ljudi in občanov.

Organizirane subjektivne sile so bile odločno premalo prisotne v skupščinskem sistemu, to pomeni, tudi v delovanju posameznih zborov, je uvodoma poudaril Vojko Novak. Nadalje, samoupravne interese skupnosti niso niti enkrat delovale kot sestavni del skupščinskega sistema, za kar vse prepogosto krivimo nje same, ne rečemo pa tudi, da se subjektivne sile pri tem niso dovolj angažirale. Seveda je to ena naših temeljnih prihodnjih nalog. To bo toliko lažje, ker imamo posebne in združene delegacije.

Za politični in skupščinski sistem v občini je nadvse pomembna samoupravna organiziranost krajevnih skupnosti, ki naj bi bila takšna, da bi pobude za razreševanje pereče problematike vse bolj vznikale v krajevnih skupnostih. Takšen pristop k delu bo narekoval novo delovanje in organizacijo same skupščine, od njenega predsedstva, izvršnega sveta do upravnih služb, komitejev, svetov itn. Pa ne le skupščina, marveč tudi subjektivne sile, predvsem pa socialistična zveza kot fronta, se bodo morale prilagoditi delovanju v bazi.

Odločitve iz baze

Volitve so potrdile, da ljudje verjamejo v delegatski sistem, obenem pa hočejo sami sprejemati najodgovornejše odločitve.

Če pogledamo razvojno pot socialistične zveze, vendarle lahko ugotovimo, da sicer počasi, a vztrajno odstopamo od forumskega dela, ki je bilo nekoč nekaj običajnega in se ga dolgo nismo mogli otresti. Mislili smo, seveda napačno, da smo že na sami seji, bodisi predsedstva ali izvršnega odbora ali sveta, zajeli avtentične probleme baze. SZDL mora kot forumska fronta odmrtni, je poudaril V. Novak, resnično pa zaživeti kot socialistična fronta delovnih ljudi in občanov.

Uspešne akcije

Kje je najbolj opazen napredek socialistične zveze? Pokazal se je predvsem ob večjih akcijah, kot so bile samoprispevek II, posojilo za ceste in volitve, premalo pa smo se organizirani za uveljavljanje drobnih vsakdanjih problemov. Če nas, družbenopolitične delavce, denimo, na cesti ustavi občan, mu obljubimo, da bomo to in to naredili, potem pa kaj radi pozabimo na obljubo. Preseči bi morali navidezni humanizem.

Razreševanje pereče problematike je že nakazano v delovanju krajevnih skupnosti in sleherne krajevnice konference socialistične zveze. Denimo: Stara Ljubljana ima dobro razvito civilno zaščito, drugi socialno varstvo... zato se bomo morali mnoge stvari začeti učiti kar pri svojih sosedih in izmenjavati izkušnje.

Družbenopolitična odgovornost

Terenske odbore SZDL smo v nekaterih krajevnih skupnostih bolj, v drugih pa manj dosledno uveljavili. Pomembno je, da smo v volilnih pripravah angažirali hišne svete, razširili politično dimenzijo njihovega delovanja, razširili družbenopolitično odgovornost. V hišnih svetih bi SZDL morala imeti svoje poverjenike, v večjih blokih bi verjetno oblikovali hišne odbore SZDL, pa tudi o uličnih odborih SZDL bo treba razmišljati. To je naloga, ki nas čaka.

Kako delati

Naslednja naloga, ki nas čaka, so oblike dela. Ugotavljamo, da smo tam, kjer smo začeli s sekcijami, problemski konferencami, vendarle krenili naprej, in da smo capljali na mestu tam, kjer smo se zapirali v posamezne komisije, svete, koordinacijske odbore, je dejal Vojko Novak in dodal, da to seveda ne pomeni, da jih v prihodnje ne bi imeli več. Gre namreč za to, da bi ti organi dobili družbeno širše zaledje: vsak svet bi lahko organiziral sekcijo ali pa problemsko konferenco in tako omogočil širšo razpravo vseh zainteresiranih o konkretni problematiki.

Ob tem se pojavlja tudi vprašanje zbora občanov. O akciji za samoprispevek II smo ugotovili, da so bili zbori množičnejši tam, kjer smo jih sklicali na manjših območjih, tako je udeležba na zborih občanov v vsej krajevni skupnosti številčno nekajkrat narasla. To je pa že nova kvaliteta delovanja zbora občanov, ki je prej nismo poznali.

Prava beseda z združenim delom

Še vedno nismo našli pravega dialoga med združenim delom in krajevno skupnostjo. Kjer je stal vsak na svojem bregu, rezultatov ni bilo, kjer pa so družbenopolitični aktivisti obiskali tozde, tam so se pokazali ugodni rezultati.

Kje so ljudje?

Za tem je govornik opozoril, da doslej nismo dovolj konstantno vodili kadrovske politike v krajevnih skupnostih. Kadar gremo v nove oblike delovanja, v podružbljanje politike, kaj pogosto slišimo izgovore, češ da ni ljudi. Na temeljnih kandidacijskih konferencah, denimo na Taboru, je bilo ogromno novih ljudi vseh struktur. Srž problema je torej v tem, kako evidentiranje kandidatov preleviti v trajno kadrovanje. Oblikovali naj bi posebno telo, ki bi za to skrbelo. To spremembo bodo morali izbojevati tudi komunisti, ki zdaj aktivno delajo v socialistični zvezi.

Razrednost naše družbe

Zasluga družbenopolitičnih delavcev v krajevnih organizacijah in krajevnih svetih je, da so v precejšnji meri pritegnili mladino, kar so pokazale tudi zadnje volitve. Takšno usmeritev bomo le še vzpodbujali. Ob tem je Gilda Pušnik omenila, da so na Prulah resda uspeli organizirati mladino, težava pa je, da ji krajevna skupnost za njeno delovanje lahko kaj malo nudi, niti prostorov ne.

Ustrezno zastopnost žensk in mladine bo treba zagotoviti tudi v krajevnih svetih, krajevnih konferencah in drugih krajevnih organih, je dejal Vojko Novak. To je nadvse pomembno za uspešno spoprijemanje z nalogami, ki nas čakajo.

Žgoče teme

Marjan Bertoncelj je menil, da bodo oblike dela zaživele, če jim bomo znali dati pravo vsebino. Te pa ne manjka: stanovanja, potrošnja, varstvo okolja, promet itd. — žal pa doslej v občini še nismo izoblikovali enotnih stališč, kako pristopiti k razreševanju. Zakaj se občina Center boji ustanoviti samoupravno interesno skupnost za varstvo okolja ob vsej nerazrešeni problematiki?

Vprašanje skupnega jezika

Bruno Thaler se je strinjal, da zaradi nedorečenosti potrošniški sveti tavajo med nejasnimi opredelitvami dela. Prav tako podcenjujemo vprašanje ljudske obrambe. Podobno bi lahko rekli za srednjeročne razvojne načrte. Krajevna skupnost si lahko prizadeva na vse kriplje za njihovo dosledno uresničevanje, toda kaj, ko jih ne more usklajevati s samoupravnimi interesnimi skupnostmi. Tako propade ves vložen trud, vsi razgovori z občani, z združenim delom, ker nismo našli skupnega jezika tam, kjer bi ga morali.

Moč pogovora

Bruno Thaler je tudi predlagal, da bi se v krajevnih skupnostih večkrat sestali s tovariši iz občine in se pogovarjali o

posameznih vprašanjih, ne pa da ob takšnih srečanjih razpravljamo o vsem, kar se dogaja v krajevni skupnosti in potem ne moremo sprejeti nobenega sklepa. Tudi osebnih stikov ne bi smeli zanemarjati.

Ta predlog je podprl tudi Lojze Cepuš. Opozoril je, da vse prevečkrat pozabljamo izreči priznanje družbenopolitičnim aktivistom in delegatom za njihovo delo. Menil je tudi, da brez organizirane udeležbe delavcev iz proizvodnje in neposrednega povezovanja združenega dela in krajevnih skupnosti ne bo uspehov.

Kdo oblikuje dnevne rede?

Andrej Mlinar se je zavzel za večjo delitev dela med subjektivnimi silami in med družbenopolitičnimi skupnostmi na različnih ravneh. Prekrivanje dela in vedno isti obrazi na sestankih ne bodo izboljšali učinkovitosti dela. Zato je potrebno večje usklajevanje že v pristopu k delu.

Lojze Bukovac je naglasil, da bodo skupščine resnično zaživele, če bodo dobro organizirale delegate.

Silva Komar vidi vzvod za toliko omenjano in resnično potrebno povezovanje združenega dela in krajevnih skupnosti v njihovih družbenopolitičnih organizacijah.

Zamisel o pogostejših problemskih konferencah, ki so se že uveljavile, je podprla tudi Marija Lulik-Peternel, za katere pa je treba vnaprej skrbno pripraviti strokovno gradivo. Posamezni problemi so tisti, ki bodo združevali ljudi.

Socialistična zveza mora analizirati, zakaj se v bazi izraženi interesi ne realizirajo tam, kjer naj bi se. Dnevni redi skupščin bodisi občinskih, mestne ali republiške, se oblikujejo na podlagi predlogov izvršnih odborov, svetov in drugih organov, nikakor pa ne po potrebah baze, je opozorila Dragana Kraigher.

Marjan Bertoncelj je dodal, da se mora socialistična zveza zavzeti in slej ko prej presekat gorijski voz življenja samoupravnih interesnih skupnosti.

Vsebinski in odločnejši korak

Vojko Novak je ob koncu povzel, da bi bilo formalno reorganiziranje socialistične zveze povsem zgrešeno, da pa bi z vsebinskim preoblikovanjem vključili v njeno delovanje tudi številne komuniste, mladince in tovarišice. Stopiti bo treba v organizacije združenega dela in ugotoviti, koliko njihovih članov deluje v krajevnih skupnostih. K vsem nalogam bi morala socialistična zveza pristopiti kot fronta subjektivnih sil. Za malodušje ni vzroka, nasprotno, z navdušenjem moramo spremeniti stanje tam, kjer ni zadovoljivo.

